1859. N°. 138.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 18 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is ƒ12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 17 November.

Directeuren van Teylers stichting en de leden van Teylers Godgeleerd Genootschap hebben eene verhandeling, ingekomen op de uitgeschreven prijsvraag waarbij verlangd werd *eene Geschiedenis der Godgeleerdheid in Nederland sedert het laatst der vorige eeuw*, met algemeene stemmen der bekrooning waardig gekeurd. Deze verhandeling was geteekend met de spreuk: »*Laat er ons rond voor uitkomen*, SCHWARZ," en bij de opening van het naambriefje bleek de schrijver te zijn Christiaan Sepp, leeraar bij de Doopsgezinden alhier.

— De *Staats-Cour.* bevat een overzigt van de opbrengst van 's lands middelen over de tien eerste maanden van 1859, waaruit blijkt, dat die bedragen heeft ƒ47,176,484.99, zijnde ƒ652,189.89½ minder dan in genoemd tijdvak van 1858.

— Door de daartoe benoemde commissie uit het prov. geregtshof in Zuid-Holland zijn, na afgelegd examen, toegelaten als candidaat-notarissen de heeren P. J. Broekhof en J. C. Turion te Leyden, W. C. Verschoor te Delft, S. van Meerten te Katwijk, J. van der Tang te Waddinxveen, J. H. Gaade te 's Hage, N. H. van Herwaarden te Dordrecht en N. G. C. Jekel te Alphen. (Wegens abusievelijke opgave van een tweetal namen in ons vorig nommer hier herhaald.)

— Men verneemt, zegt de *Amh. C.*, dat van wege de hooge regering van de besturen der gemeenten, in welke de cholera geheerscht heeft, opgaven verlangd worden omtrent den loop der ziekte, de plaatsen waar, de woningen waarin, den maatschappelijken toestand der bewoners, waaronder zij de slagtoffers geveld heeft, de middelen, die tot genezing der lijders en stuiting der ziekte zijn aangewend, enz. Door dezen maatregel zullen gewis bela[illegible]e bijzonderheden aan het licht komen, die bij onverhoopte weder-[illegible] den epidemie de kennis in hare eerste oorzaken en beginselen nader zullen doen kennen.

— Omtrent den dader van den te Reeuwijk gepleegden moord verneemt men nader, dat hij bekend heeft in den vroegen morgen naar het huis van Vergeer te zijn gegaan met oogmerk om eene kaas te stelen. Hij had zich verstoken, om het oogenblik af te wachten dat de man zijne woning verliet. Toen de diefstal der kaas gepleegd was, en hij daarmede het erf verliet, had de vrouw hem ontdekt en hem toegeroepen: Piet ben je gek, kom je een kaas stelen? Om nu zijne eerste misdaad te bedekken en »omdat hij niet als een dief bekend wilde staan" was de gedachte bij hem opgekomen om de vrouw te vermoorden, hetgeen hij naar zijn voorgeven met een stok zou gedaan hebben. Daar de vrouw nu toch zoo goed als dood is, dacht hij, kan ik nu wel [illegible] partij van de omstandigheden trekken; hij maakte zich daarop van [illegible] veel goud- en zilverwerk meester als hij maar kon vinden en ging toe[illegible] huis. Daar hij nog onder de bloedverwanten van Vergeer behoorde, heeft hij het lijk van den vermoorde naar de laatste rustplaats begeleid, en nog op dit oogenblik schijnt zijne gevoelloosheid hem niet te verlaten.

— In de op den 10den dezer te Utrecht gehouden vergadering van den gemeenteraad werd kennis gegeven van eene testamentaire beschikking, genomen door wijlen mevr. de wed. van Doorn, geb. Amersfoordt, waarbij aan de algemeene armen dier stad de aanzienlijke som van ƒ30,000 is gelegateerd. Bij een geleidend schrijven van den executeur-testamentair werd de meening uitgedrukt, dat de bedoeling der testatrice zou geweest zijn, dat de gelden ten voordeele van het krankzinnigengesticht aldaar zouden worden aangewend. Deze zaak zal later een punt van behandeling uitmaken.

— Het Nederl. comité voor de zaken der Waldenzen heeft aan de vrienden en begunstigers van deze berigt, dat de middelen, tot hunne hulp aanwezig, eene verblijdende, al is het ook nog niet geheel toereikende, vermeerdering hebben ondergaan. Op 42 plaatsen in ons vaderland is daartoe aan giften bijeengebragt eene som van ƒ11,511.08 en aan jaarlijksche contributiën ƒ1,773.30. Tevens wordt er bijgevoegd, dat de Waldenzen de liefdadigheid hunner Nederl. geloofsgenooten dankbaar erkennen.

— Van wege de alg. synode der Nederl. herv. kerk is, ten einde daarop de konsideratiën der bevoegde kerkelijke besturen te vernemen, aan deze toegezonden het gerevideerde art. 23 van het alg. reglement, zooals het door de jongste synodale vergadering voorloopig is aangenomen. Volgens dat gerevideerde artikel oefent iedere gemeente het regt tot benoeming van ouderlingen en diakenen, en tot beroeping van predikanten, behoudens de regten van derden, uit, door den kerkeraad, tenzij de volstrekte meerderheid van de meerderjarige, niet bedeelde en niet onder censuur staande manslidmaten, voor zooveel zij niet korter dan één jaar bij haar ingeschreven waren, begeeren op andere wijze zulks te doen, voor zooveel de ouderlingen en diakenen betreft, in welk geval zij het schriftelijk vraagt bij den kerkeraad, als wanneer het provinciaal kerkbestuur daartoe magtiging kan verleenen, na het klassikaal bestuur en den kerkeraad gehoord te hebben. Ingeval de magtiging verleend wordt, ontwerpt de kerkeraad met de oud-ouderlingen en oud-diakenen een reglement van orde, dat in werking treedt, na goedgekeurd te zijn door het klassikaal of, bij verschil, door het provinciaal bestuur. Tot de vorige wijze van benoeming mag geene gemeente terugkeeren dan langs denzelfden wettigen weg.

— Een der Maleijers, in het vorige jaar door het hof van Zuidholland vrijgesproken en later naar Java teruggevoerd, schijnt in hetgeen hij ondervonden heeft wegens het gebeurde met het barkschip *Twenthe* aanleiding gevonden te hebben weder een complot tot het plegen van een misdrijf te vormen. De mandoer Naïdin is toch, zooals men verneemt, aan boord van het wachtschip te Batavia, het fregat *Palembang*, veroordeeld tot 10 jaren kruiwagenstraf, ter zake van het ontwerpen van een plan, om gezamenlijk met zijne makkers te deserteren, en het aa[illegible]en en overhalen van deze daartoe. De laatsten zijn disciplinair gestraft.

's GRAVENHAGE, 17 November.

Door Z. M. zijn benoemd tot ontvangers der registratie en domeinen: te Hoorn, de heer A. G. F. Koltrop, thans te Wageningen; te Wageningen, de heer W. A. de Laat de Kanter, thans te Gulpen; te Gulpen, de heer A. M. van de Laar, thans te Helder; te Helder, de heer mr. L. J. Bouricius, thans te Ommen; en te Ommen, de heer C. Bergsma, surnumerair; tot ontvangers der directe belastingen: te Deventer jhr. mr. Scato Trip, thans controleur der 2de kl. te Harlingen, en te Ouder-Amstel, de heer L. Rhynvis van Sandick, thans ontvanger te Westzaan; en tot ontvangers der in- en uitgaande regten: te Ede, de heer J. Moolenburgh, thans adjunct-rijksroeijer der dranken te Schiedam, en te Heurne, de heer W. Baerts, surnumerair der dir. belastingen.

— Tot griffier der arrond.-regtbank te Eindhoven is benoemd de heer mr. P. J. A. Smitz, thans substituut-griffier en tot substituut-griffier de heer mr. W. L. J. Spoor, advocaat aldaar.

— De 1ste luit. P. van Hille, van het 6de reg. infanterie, is in zijnen rang en ancienniteit overgeplaatst bij het instructie-bataillon.

— Met leedwezen verneemt men dat H. K. H. prinses Frederik wederom ongesteld is geworden. Haar lijfarts, dr. Bylandt, is per telegraaf naar Berlijn ontboden en reeds derwaarts op reis gegaan. Heden zijn ook eenige personen, tot hare hofhouding behoorende, naar Berlijn vertrokken.

— Naar men verneemt, is bij heeren diakenen der Ned. herv. gemeente alhier, van eenen onbekende, de aanzienlijke gift van ƒ6,000 ontvangen tot aankoop van spijskaarten, ten behoeve hunner armen.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Woensdag 16 November.

Deze zitting was op nieuw gewijd aan de beraadslaging over het wetsontwerp der spoorwegen. De heer Wintgens ging de wijze na, waarop de concessiën voor de bedoelde spoorwegen waren verkregen. De gesloten overeenkomsten gaven, zijns inziens, geene zekerheid omtrent de soliditeit der personen, aan wie de concessie later zou worden overgedaan; beter ware het geweest met de kapitalisten zelven in overleg te treden. De heer de Kempenaer kwam nog nader op zijne bezwaren terug, namelijk het gemis eener aansluiting met de Hanoversche grenzen en eener lijn van Leeuwarden naar Meppel. Hij zou zich echter voor de concessie van den Noorderweg verklaren, maar die van den Zuiderweg afstemmen. De heer Slicher van Domburg verdedigde het ontwerp met betrekking tot het voorstel om eene lijn van Vlissingen over Middelburg, door Zeeland, met Breda te vereenigen. De heer van Nispen van Sevenaer kwam nader terug op den aanleg van staatsspoorwegen, en wat het finantiële betrof, geloofde hij niet dat de regering zelve gerust was, omtrent eene verbinding der finantiën van den staat voor een tijdvak van 50 jaren. De heer Schimmelpenninck van der Oye meende dat men in de gegevene omstandigheden in de verleening der concessie voor den Noorderweg moest berusten, en den Zuiderweg van staatswege aanleggen. De heer van Heukelom bepaalde zich tot de oplossing van eenige bedenkingen, die tegen zijne vroegere rede waren in het midden gebragt. Hij geloofde ook dat de kamer nog in hooge mate behoefte had aan nadere ophelderingen omtrent het regeringsplan in het algemeen. De heer van Voorthuysen trad in beschouwingen over het doel, dat de regering met de spoorwegen beoogde, namelijk vereeniging van het binnenlandsch en internationaal verkeer, welk doel hij meende dat door het voorgestelde plan niet zou worden bereikt. De heer van Eck verklaarde voor het ontwerp te zullen stemmen, omdat het in alle opzigten aannemelijk was, al bevatte het niet alles wat ieder kon bevredigen. De heer Zylker zeide dat hij met genoegen van de regering had vernomen, dat ook zij de aansluiting van Groningen met Hanover wenschelijk achtte, en daarop ter gelegener tijd zou terugkomen, hij zou dus voor het ontwerp stemmen. De heer Idzerda bleef bij zijne vroeger ontwikkelde bezwaren volharden, vooral wegens het gemis van eene lijn in Friesland van Leeuwarden over Heerenveen naar Meppel.

Door de hh. Thorbecke, Wintgens, ter Bruggen Hugenholtz, Poortman

en Heemskerk is voorgesteld om het ontwerp der regering te laten voorafgaan door de twee volgende artikelen: 1°. In het noorden des rijks worden spoorwegen aangelegd; van Harlingen over Leeuwarden en Groningen tot aan de Hanoversche grens tegenover Leer of Aschendorf; van Leeuwarden langs Heerenveen en Zwolle naar Raalte of Deventer; en van daar oostelijk naar de grens in de rigting van Rheine en westelijk naar Utrecht. 2°. In het zuiden worden spoorwegen aangelegd van Utrecht naar 's Hertogenbosch tot Boxtel; van Vlissingen over Middelburg, Rozendaal, Tilburg, Boxtel naar Venlo of Roermond; en van daar oostelijk naar de Pruissische grens en zuidelijk naar Meerssen bij Maastricht.

Van regeringswege is bij de kamer nog eene raming van kosten voor den zuiderspoorweg ingediend.

Zitting van Donderdag 17 *November*.

Voortzetting der beraadslagingen. De hh. Kingma, Kien en Betz hebben andermaal het woord gevoerd, om sommige beweringen der regering te wederleggen of om hun vroeger uitgedrukt gevoelen nader toe te lichten. Daarna hebben de hh. Mackay, Delprat en Hoffman voor het ontwerp en de heer Poortman tegen het ontwerp gesproken. De heer van der Linden heeft ook zijne bezwaren tegen het ontwerp medegedeeld, maar zal daaromtrent nadere inlichtingen afwachten. Voorts verklaarde zich de heer Schimmelpenninck voor den Noorder- en tegen den Zuiderweg, en de heer Storm van 's Gravesande tegen den Noorder- en voor den Zuiderweg. — Morgen zal de minister van binnenl. zaken wederom het woord voeren.

AMSTERDAM, 16 November.

Maandag ll. hield de taal- en letterkundige afdeeling van de kon. akademie van wetenschappen eene gewone vergadering, welke bijgewoond werd door de hh.: de Wal, Koenen, Holwerda, Leemans, Hulleman, Rutgers, Millies, Kuenen, Bake, G. de Vries, M. de Vries, Boot, Mees, Beets, Janssen, van Heusde, Hoffmann, Kist, Delprat, Brill, Bakhuizen van den Brink, Nyhoff, Roorda, Scholten, Karsten, Moll en de Geer.

Op verzoek van den heer Bake werd de commissie voor de wetenschappelijke zending in Spanje diligent verklaard.

Door den heer G. de Vries werd, namens de commissie ad hoc, verslag uitgebragt over de Nederl. plaatsnamen. De conclusie van het rapport strekte om aan de regering eene lijst op te geven van plaatsnamen, ten einde tot regel te strekken bij het schrijven dier namen, maar uithoofde van de moeijelijkheid om juiste opgaven deswege te geven, die schrijfwijze slechts als voorloopig aan te nemen, om te kunnen worden veranderd, indien men later betere inlichtingen mogt ontvangen, welke eene nadere wijziging wenschelijk maken. De heer Beets verklaarde zich tegen het woord *plaatsnaam*, dat naar zijn inzien niet juist en ook niet welluidend was. Het kwetst zijn taalgevoel. Hij wenschte dat eene andere benaming gekozen werd, al ware het ten koste van de kortheid. Hij meent, dat men moest zeggen namen der plaatsen in Nederland. De heeren Koenen, Delprat en Brill waren van een tegenovergesteld gevoelen.

De heer Roorda heeft daarna de voordragt voortgezet zijner verhandeling over de algemeene beginsels van versbouw en prosodie, met bijzondere toepassing op de Nederlandsche, zoowel middeleeuwsche als nieuwere, welke hij in de vorige vergadering had begonnen. De heer Leemans protesteerde tegen het onregt, zoo hij meende, door den vorigen spr. der middeleeuwsche kunst aangedaan, waaruit de heer Beets aanleiding nam, om een woord in het midden te brengen omtrent de middeleeuwsche verzen, tot dezer juiste waardering, vooral wat betreft den bouw en de welluidendheid; ten dien aanzien besprak en regtvaardigde hij Datheens Psalmberijming.

De heer Leemans heeft daarna eenige mededeelingen gedaan over oudheden, in den laatsten tijd in Nederland ontdekt, namelijk te Havelte, te Zeyst, en te Domburg. Het stuk zal in de verslagen en mededeelingen worden opgenomen.

De heer Boot heeft vervolgens eene mededeeling, betreffende de vraag naar de echtheid der eerste Catilinaria, voorgedragen. Zij strekt ter wederlegging van de verhandeling van den heer Bake over dit onderwerp. Het stuk zal in de verslagen en mededeelingen worden opgenomen. De heer Bake beantwoordde dien spreker en beloofde eene nadere verhandeling, ten bewijze van de onechtheid der eerste Catilinaria.

Daarna heeft de heer Hoffmann eene mededeeling gedaan over een werk van een Russisch geleerde, zijnde een catalogus van de Chinesche geneesmiddelen. Het stuk zal in de verslagen en mededeelingen worden opgenomen en afdrukken daarvan naar Rusland worden gezonden.

De heer Scholten zal zijne voordragt over de oorzaken van het materialisme in eene volgende vergadering houden.

— De heer d^r^. C. A. J. A. Oudemans zal op den 21sten November aanst. zijne betrekking als hoogleeraar in de genees- en kruidkunde bij het athenaeum illustre, met het houden eener redevoering, aanvaarden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 15 November.

Bij kon. besluit is de ligchamelijke kastijding bij het leger, enkele bijzondere gevallen uitgezonderd, afgeschaft.

— De *Morn. Post* berigt thans dat het congres binnen eene maand zamen zal komen en dat Engeland aan de beraadslagingen zal deel nemen, omdat het eene enkel beraadslagende, raadgevende en op het beginsel van noninterventie gegronde vergadering zal zijn.

— Een brief door sir Codrington, aan den heer Salomons alhier gerigt, meldt dat ruim 2000 Israëlieten uit Marokko de wijk genomen hebben naar Gibraltar, doch dat het hun, vooral bij den naderenden winter, aan de noodige huisvesting enz. zal ontbreken, zoodat het wenschelijk zou zijn alhier een comité van onderstand te vormen.

— Maandag ll. heeft alhier des voormiddags een zeer zware mist geheerscht, waardoor men genoodzaakt werd in de winkels het licht te ontsteken. Het verkeer op de straten was hoogst gevaarlijk en verscheidene personen zijn overreden geworden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 November.

Men verzekert dat de keizer het gedrag van koning Victor Emmanuel, ten opzigte van het regentschap in Midden-Italie, afkeurt, en dat onze regering dit reeds aan het kabinet te Turyn heeft doen gevoelen. De benoeming van den heer Buoncompagni tot regent zal, even als die van den prins van Carignan, die landen onder den invloed van Sardinië doen blijven.

— De *Constitutionnel* tracht thans de redenen op te geven, waarom het regentschap van den prins van Carignan over Italië door den keizer werd afgekeurd. Volgens dit blad zou dit regentschap de bezetting van Midden-Italië door Sardinische troepen ten gevolge gehad hebben, en dan had men ook aan de Napelsche troepen de bezetting van den Kerkelijken Staat niet kunnen weigeren.

— De ratificatie van het vredesverdrag te Zurich zal op Zondag of Maandag aanst. plaats hebben.

— De minister Rouland, de generaal Lelièvre, de heer Coignard de Saulcy, de aartsbisschopen van Bourges en Toulouse, en de bisschoppen van Nancy, Aire en Limoges, zijn tot senator benoemd.

— Volgens de *Pays* is de generaal de Montauban tot bevelhebber der Chinesche expeditie benoemd.

— Vorst Metternich is thans door de Oostenrijksche regering tot gezant alhier aangesteld.

— Een vlugschrift van den heer Emile de Girardin, *Napoleon III et l'Europe* getiteld, is door de regering op de drukkerij in beslag genomen, voor dat nog één exemplaar in den handel was gebragt. Deze handelwijze van de regering is wel te begrijpen, wanneer men in aanmerking neemt dat de aanhef daarvan aldus luidde: »De oorlog in Italië heeft 100 millioen fr. en 100,000 menschen gekost. Wat heeft hij uitgewerkt? Niets." Naar men zegt zou de heer de Girardin te leur gesteld worden, indien de regering niet, ingevolge de wet, eene vervolging tegen hem instelde, en zijne zaak, even als die van den heer de Montalembert, aan de vergetelheid overgaf. Die teleurstelling zal de schrijver waarschijnlijk ondervinden, want, naar men verneemt, zal de vervolging niet plaats hebben, omdat het vlugschrift niet uitgegeven is geworden.

— Gelijk men weet is Parijs thans met 8 arrondissementen vergroot. De politie in die arrondissementen is toevertrouwd aan 8 opzigters, 24 brigadiers, 108 onder-brigadiers en 800 stads-sergeanten. Het getal der politieagenten is daardoor tot 4590 geklommen.

— Uit Madrid meldt men, dat de maarschalk O'Donnell van eene herkenningstogt der Afrikaansche kust te Cadix is teruggekeerd. De vijandelijkheden zouden onmiddelijk een aanvang nemen. »De geestdrift voor den oorlog neemt niet af, hetgeen blijkt uit het aanbod van een koopman in de hoofdstad, om op eigen kosten eene compagnie van 100 man met de officieren uit te rusten en gedurende den oorlog te onderhouden. Ook heeft hij zich bereid verklaard 2 millioenen realen (ƒ250,000) renteloos voor te schieten. De patriarch der Indiën wil even als de ambtenaren 10 pCt. van zijne inkomsten missen.

— Volgens den *Africain* heeft de heer Brosselard, onder-prefect van Tlemcen, het grafschrift gevonden van Abou-Abd-Allah, bekend onder den naam van Boabdil, laatsten Moorschen koning van Grenada. Deze vorst stierf te Tlemcen in 1494. Het grafschrift bevat in verzen het verhaal zijner ongelukken. Deze Boabdil was de zoon van Mulei-Hassem en stond in 1481 tegen zijnen vader op. Hij verjoeg hem uit de hoofdstad en nam den titel van koning aan; zijn vader stierf kort daarop van verdriet. Boabdil werd overwonnen en gevangen genomen door de troepen van Ferdinand van Aragon en Isabella van Castille en verkreeg niet eer de vrijheid, voordat hij zich tot vassal erkende van den overwinnaar. Hierdoor haalde hij zich het ongenoegen van een groot deel zijner onderdanen op den hals, en van die verdeeldheid maakte Ferdinand gebruik om zich van Grenada meester te maken. Boabdil ging na zijne onttrooning in Afrika wonen, alwaar hij sneuvelde in eenen strijd tusschen den koning van Fez en dien van Marokko, waarin hij de zijde van den eersten gekozen had.

ITALIE.

De heer Maffei, te Milaan, vertaler van de werken van Schiller in het Italiaansch, is door den koning van Sardinië tot ridder der orde van de H. Mauritius en Lazarus benoemd.

— De dictator Farini, die thans ook het gezag in de Romagna uitoefent, heeft een besluit genomen, waarbij de aldaar bestaande regtbank der inquisitie wordt opgeheven.

— De nationale vergadering van Modena heeft besloten, den dictator Farini een landgoed, als een blijk van nationale erkentelijkheid, te schenken. Doch hij heeft geweigerd eenig geschenk aan te nemen, verklarende dat hij arm wilde sterven en daarin zijnen roem stelde.

— Naar men verneemt heeft de Paus en ook de koning van Napels besloten zich op het congres te doen vertegenwoordigen. De laatste heeft aan de consuls in het buitenland bevel gegeven, om paspoorten uit te reiken aan al de uitgewekenen, die naar Napels mogten willen terugkeeren.

— De vertegenwoordiger van den Paus in Syrië, de apostolische prefect Planchet, is door de Kurden vermoord.

PRUISSEN.

BERLIJN, 15 November.

Prins Frederik der Nederlanden is voornemens eerstdaags naar Nederland terug te keeren. Zijne gemalin en prinses Maria zullen nog eenigen tijd hier verblijven.

— Uit Hanover meldt men, dat een oogheelkundige uit Gastein den koning van Hanover hoop heeft gegeven op het herkrijgen van zijn gezigtsvermogen.

— Uit Zweden verneemt men nadere bijzonderheden betreffende het ontwerp van wet tot uitbreiding der godsdienstvrijheid, hetwelk dezer dagen aan den Zweedschen rijksdag is ingediend. De voorgedragen bepalingen moeten strekken om een einde te maken aan de vervolging, waaraan de

niet tot de staatskerk behoorende ingezetenen in vele gevallen nog onderhevig zijn; zij geven vrijheid om de staatskerk te verlaten en tot een ander kerkgenootschap over te gaan, zonder dat men zich daardoor, gelijk thans, aan de straf van ballingschap en verbeurdverklaring bloot stelle. Volgens de bestaande bepalingen verliezen ouders, welke de staatskerk verlaten, daarmede het regt om hunne kinderen in hun eigen godsdienstig geloof op te brengen; de voordragt eerbiedigt het regt der ouders om hunne kinderen op te voeden. Echter behelst zij verscheiden bepalingen, welke ten gevolge zullen hebben dat de niet tot het evang. Luth. kerkgenootschap behoorende ingezetenen nog aan vele beperkingen onderhevig blijven, en verdraagzaamheid, maar nog geene vrijheid genieten. Zoo wordt o. a. bepaald dat een lid van de staatskerk haar vrijelijk zal mogen verlaten en tot een ander kerkgenootschap overgaan, mits hij den ouderdom van 18 jaren bereikt hebbe en vooraf de vermaningen en teregtwijzingen van den evang. Luth. kerkeraad hebbe aangehoord; en zijne verandering van godsdienst zal ter kennis des publieks moeten worden gebragt, ook zelfs wanneer hij ze wenscht geheim te houden. Ook zullen de dissidenten van openbare ambtsbetrekkingen volstrekt uitgesloten blijven; en met opsluiting of geldboete worden gestraft, wanneer zij aanhangers voor hun kerkgenootschap trachten te winnen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 14 November.

Aan den luit.-generaal von Benedek en den veldtuigmeester Kemper von Fichtenbaum is het eereburgerschap dezer stad verleend, uit erkentenis voor de gewigtige diensten door hen in den jongsten oorlog aan het vaderland bewezen.

— Eenige dagen geleden was alhier eene deputatie aangekomen van de studenten der hoogeschool te Krakau, om bij den minister van onderwijs aan te dringen op de invoering der Poolsche taal bij het onderwijs aan die hoogeschool. Op hun verzoek werd hun ook eene audientie bij den minister toegestaan. Toen zij nu op het aangewezen uur in de antichambre des ministers verschenen, werden zij niet bij dezen toegelaten, doch door eenige heeren van de policie ontvangen, naar het spoorweg-station gebragt, in een waggon geplaatst en onder behoorlijk toezigt der politie naar Krakau teruggevoerd.

— Koning Max van Beijeren heeft 1000 fl. geschonken ten behoeve van de Schillerstiftung te Munchen, tot doel hebbende onbemiddelde dichters en letterkundigen te ondersteunen.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 23 September. (*Vervolg*)

In den namiddag van 29 Julij werden Ternate's ingezetenen hevig verontrust door eene zware en langdurige aardschudding, waarbij de grond golvend op en neder ging; op enkele plaatsen ontstonden scheuren, die zich echter onmiddellijk weder sloten en slechts een spoor nalieten, als had men met een scherp werktuig in den bodem gegroefd. Deze aardbeving werd dadelijk gevolgd door eene zeebeving, waarbij het water, hetwelk zich op deszelfs laagsten stand bevond, tot 3 voeten boven hoog peil opliep. Het ter reede liggende barkschip *Vriendschap* raakte met het wegloopen van het water even aan den grond, terwijl men aan boord van de oorlogsstoomschepen *Suriname* en *Bali* eene trilling waarnam, als of eene menigte volks het want opliep. Belangrijke schade is niet aangerigt; alleen zijn eenige huizen hier en daar gescheurd en de bijgebouwen van het residentiehuis eenigzins beschadigd.

Ook op Menado heeft men gedurende de maand Julij talrijke aardschuddingen waargenomen.

— Van Banjermassing zijn over Samarang berigten ontvangen tot 12 Sept. Men ging in die streken ijverig voort met het vervolgen der opstandelingen. Uithoofde ongeveer 2000 opstandelingen uit de Vorstenlanden en Tanah Laut zich op nieuw in de kampong Goenong Lawak verzameld en versterkt hadden, is die plaats op 4 Aug. door eene kolonne van 250 man, onder bevel van den chef der expeditie, Kolonel Andresen, aangetast en ingenomen. Bij Soengi Besaran had de eerste ontmoeting met een troep van 500 à 600 opstandelingen plaats, bij welke gelegenheid de vijandelijke voorvechters tot tegen de bajonnetten onzer soldaten inliepen, doch zoowel daar, als vervolgens te Goenong Lawak is de vijand met veel verlies verslagen. De kampong Goenong Lawak, die voortdurend de schuilplaats voor vele kwaadwilligen was gebleven, werd in de asch gelegd, met verbod om op die plaats nieuwe huizen te bouwen. Het verlies aan onze zijde bestond slechts uit vier gekwetsten, waaronder de 1ste luit. Scheppers, die, door een geweerschot in den schouder getroffen, met den kogel in de wond de voorwacht tot aan de terugkomst te Martapoera bleef kommanderen.

Den 27sten Aug. is het fort bij Tabanio, na eenigen tijd beschoten te zijn, onder bevel van den kapitein-luit. ter zee van Hasselt, stormenderhand ingenomen en bezet. Aan dit feit hebben deel genomen de stoomschepen *Ardjoeno*, *Montrado*, *Celebes*, *Onrust* en *Boni*, benevens 70 man infanterie.

In de Kween, een onderdeel van de hoofdplaats, is eene zamenzwering uitgebroken. Op den 26sten Aug. is de Schans van Thuyll door een 50-tal gewapenden overvallen, terwijl eenige uren later Banjermassing zelf door een troep van 100 man werd bedreigd. De eersten zijn een oogenblik in de schans binnen gedrongen, doch met zwaar verlies teruggedreven; van onze zijde sneuvelde één man en werden 8 gekwetst, waarvan later één overleed. De laatsten zijn door een Boegineesch hoofd, radja van Pegatan, tegengehouden en later uiteen gegaan. Het hoofd dezer zamenzwering is gevangen genomen. Ook één der onderhoofden was reeds tot gedeeltelijke bekentenis gekomen.

Op den 12den Sept. was de rust overal hersteld. Van nieuwe zamenscholingen was niets bekend. Groote waakzaamheid werd echter gevorderd door het overal rondsluipen van de bekende hoofden van den opstand en van eenige dweepers, die het volk met geweld tot vijandelijkheden dwingen.

KERKNIEUWS.

AMSTERDAM, 16 November. Door den kerkeraad der Ned. herv. gemeente is uit het vroeger opgegeven 12-tal predikanten het volgende 6-tal gevormd: dd. Ternooy Apèl, te Delft; Berlage, th. doct., te Zalt-Bommel; Francken, te Rotterdam; Hooykaas Herderschee, te Nijmegen; ten Kate, te Middelburg, en van Toorenenbergen, te Purmerende.

Burgerlijke Stand.

Van den 10 tot en met den 16 November 1859.

BEVALLEN: M. C. van Leeuwen, geb. Kruyk, Z. — H. Muller, geb. Persoon, Z. — G. Rijnvis, geb. van der Meer, D. — A. Plezier, D. — J. J. van den Bos, geb. van Heusden, Z. — E. Overdijk, geb. van der Veer, Z. — S. C. Wagemans, Z. levenl. — E. van der Linden, geb. van der Zee, Z. levenl. — C. Verlind, geb. Stadelaar, Z. — J. Marks, geb. Andernag, D. — M. Eduard, geb. Heussen, Z. — E. T. de Kruis, Z. — L. C. Heimans, geb. Zitman, Z. — G. Bakker, geb. van Steen, Z. — J. Corts, geb. Groen, D. — A. E. Vermeulen, geb. Rikkert, Z. — M. Gyseny, D. — W. F. Loeber, geb. Noest, Z. — H. C. van der Voorden, geb. Groenendijk, Z. — C. Siebenhaar, D. — G. Ekelmans, Z. — L. Wollenberg, Z. — J. J. de Mey, geb. Paauw, Z.

GEHUWD: A. de Munnik, Jm. en J. S. E. Stroebel, Jd. — M. den Os, Jm. en M. van den Bosch, Jd. — J. Schouten, Jm. en W. Gadilla, Jd. — J. J. Tisseur, Jm. en W. van Es, Jd. — W. H. Taffijn, Jm. en A. Raar, Jd. — J. Kalsbeek, Jm. en M. Buysman, Wed^{e}. — D. Bekenest, Jm. en A. van der Werf, Jd. — J. J. van der Velde, Jm. en M. Rosendaal, Jd. — N. K. Swemer, Jm. en M. J. Luberti, Jd.

OVERLEDEN: J. A. de Wekker, 50 j. — J. Bonnet, 56 j. — A. Uitenbosch, 27 j. — A. Jasperse, Z., 2 m. — D. J. van Houten, Z., bijna 17 j. — J. J. Uljee, geb. Nelissen, 37 j. — Wilh^{a} Lindeman, 25 j. — J. Houthuysen, geb. Buth, 62 j. — Elis^{h} van der Stok, 64 j. — J. Selier, Z., 10 j. en 11 m. — J. Vilders, Z., 5 w. — J. Neuteboom, Z., 1 j. en 11 m. — M. Karreman, geb. Kok, 81 j. — M. Harland, D., 4 j. en 2 m. — C. J. van Ark, D., 9 m. — B. Meyer, 52 j. — P. Breyne, 71 j. — M. de Pauw, geb. Lancel, 77 j. — P. Larrewijn, Z., 11 m. — J. Cossee, D., 1 j. en 6 m. — C. C. Noll, Z., 2 d. — E. J. Noll, D., 2 d. — M. Regeer, D., 6 w. — Sophia Adr^{a} Meerburg, 55 j. — J. A. van den Dop, Z., 2 j. en 3 m. — H. Blijleeven, D., 14 d. — A. Steenhauer, geb. van Gessel, 71 j. — J. van der Leek, Z., 2 j. en 7 m. — J. Versney, D., 7 d. — J. Pijnaken, Z., 12 d. — J. Olivier, 71 j. — T. Lacourt, Z., 17 j. en 4 m. — G. W. J. Schumrink, Z., 12 j. en 11 m. — A. Heuse, 73 j. — Joh^{a} Mª Wilh^{a} de Moen, 29 j. — M. A. Limvers, D., 6 j. en 5 m. — J. Dool, Z., 7 w. — H. Verlind, Z., 1 d. — C. Verlind geb. Stadelaar, 41 j. — W. Mieremet, Z., 3 j. — P. B. Harteveld, Z., 3 w. — J. M. Berg, D., 6 w. — C. Starrenburg, 53 j. — J. Plezier, D., 1 d. — J. G. Overdijk, Z., 3 d. — R. Flippo, geb. Maas, 20 j. — A. Tefij, Z., 1 j. en 10 m. — J. Groen, geb. van Egmond, 70 j. — J. C. Hoek, Z., 3 w. — J. Plezier, Z., 4 j. en 1 m. — A. L. de Vrind, Z., 4 j. en 2 m. — H. Genet, D., 1 j. en 9 m. — Neeltje de Rode, 17 j.

240ste Staats-Loterij.

Trekking der Tweede Klasse.

3de Trekking: N°. 13533 een prijs van *f* 20,000. N°s. 6233 en 10476 ieder een prijs van *f* 1,000.
4de » Geene.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: N. K. SWEMER
EN
M. I. LUBERTI.
LEIDEN, 16 November 1859.

Heden overleed mijne geliefde Dochter SOPHIA ADRIANA MEERBURG.
LEYDEN, 12 November 1859. Wed. S. A. MEERBURG, LA LAU.

RIJNDIJK onder Soeterwoude, 12 November 1859. Heden overleed onverwachts mijn geliefde Echtgenoot de Heer JOANNES BERNARDUS JOZEPHUS KORTMANN, in den ouderdom van bijna 62 jaren, betreurd door mij, zijne Kinderen en Behuwd-Kinderen.

M. E. SPEET, Wed. J. B. J. KORTMANN.

Eenige algemeene kennisgeving.

De Kinderen en Behuwd-Kinderen van wijlen C. VAN BREDERODE betuigen bij deze hunnen hartelijken dank aan Vrienden en Bekenden, voor de bewijzen van deelneming, hun tijdens de ongesteldheid en bij het overlijden van hunnen waarden Vader betoond.

Voor de veelvuldige bewijzen van deelneming, ondervonden bij het overlijden van mijn geliefden jongsten Zoon, betuig ik, ook namens mijne Kinderen, mijn opregten dank.

Wed. J. J. BOELE,
OEGSTGEEST, 17 November 1859. VAN [illegible]

De onbekende Crediteuren der nalatenschap van wijlen den Wel-Edel Geb. Heer G. SPOORS ELAND, in leven *Burgemeester* en *Azijnfabriekant* te *Koudekerk*, worden bij deze opgeroepen Vrijdag den 25sten November dezes jaars, des voormiddags ten elf ure, ten Kantore van den Notaris E. H. GERAERDS THESINGH, aan den Nieuwen Rijn te *Leyden*, tot het aanhooren der **Rekening** en **Verantwoording** en het ontvangen van het bedrag hunner pretentiën, wanneer die behoorlijk zijn bewezen.

Oud-Carthagena's Berg-Planten-Olie.

Talrijke proefnemingen en de vleijendste certificaten bevestigen de onfeilbare gunstige gevolgen van het gebruik dezer Haarolie, tegen vroegtijdig grijs worden en het uitvallen van het haar. Als gewone Haarolie gebruikt, waartoe 3 à 4 fleschjes per jaar voldoende zijn, is het een zeker voorbehoedmiddel, tegen het zoo lastige als onaangename uitvallen der haren; het behoudt en bevordert het leven en de groeikracht van het haar zoo volkomen, dat men daardoor de vroegtijdige grijsheid voorkomt, die zoo menig nog krachtvol man ontsiert. De prijs is 60 Cts per fleschje.

Hoofd-Depôt te Delft bij A. BREETVELT Az., en verder bij:

N. J. Sanders Gz., Leyden, Haarlemmerstraat.
J. H. Keller, Rotterdam W. Wagestr.
A. Reynardt, » Hoogstraat.
J. J. Vollaerts, Woerden.
Wed^{e}. Bosman, Gouda.
Gebr. Kauling, Gouda.
H. den Ouden, Soetermeer.
W. Ligthelm, Voorburg.

WINTER-KLEEDINGSTUKKEN

ZIJN IN MASSA VOORHANDEN,

WELKE TOT BUITENGEWONE LAGE PRIJZEN VOLGENS ONDERSTAANDE PRIJS-COURANT VERKOCHT WORDEN.

IN HET

GOEDKOOPE VERKOOPHUIS,

VAN

J. CAHEN Jr.,

Maarsmansteeg, het tweede Huis van de Vischbrug, W. IV. N°. 72.

Duffelsche Paletots . . . *f* 6.75 en h.
Fijne Duffelsche Paletots met flanel gevoerd . . - 10.25 »
Fijne Duffelsche Jassen . - 10.75 »
Castorine Paletots en Jassen met flanel gevoerd. - 12.50 »
Gewatteerde Lakensche Paletots en Jassen . . - 11.25 »
Drap de Russie Paletots en Jassen met plusch gevoerd . . . . *f* 15.75 en h.
Lord Raglans . . . . . . - 12.50 »
Lord Byrons . . . . - 14.— »
Capuchons . . . . - 8.50 »
Chambercloaks . . . . . - 3.90 »
Echte Admiraal Napier Regenjassen, welke aan beide kanten gedragen kunnen worden . . . . - 6.50 »
Voorhanden een groot assortiment Huis- en Kantoorjassen van af . . . *f* 1.75
Supra fijne Satijn de Laine Broeken . . . . - 7.75 en h.
Dito Lakensche Broeken - 5.50 »
Busking Broeken . . . . - 4.75 »
Cassinette » . . . . . - 3.— »
Halve wollen Broeken . - 2.60 »
Marquise » - 2.25 »
Eene groote massa zwarte en gekleurde Beverteenen Werkbroeken . . *f* 1.50 en h.
Zwarte Satijnen Vesten - 3.75 »
Gekleurde Zijden » - 2.75 »
Fijne Cachemire » - 3.50 »
Busking » - 2.40 »
Fijne Lakensche » - 2.30
Plusch » - 1.90 »

Voorts een groot assortiment Overhemden van af 90 Cts, Fantasiehemden *f* 1.50, Boeseroenen 75 Cts, Tricot Onderbroeken 90 Cts, krimpvrije flanelle Hemden *f* 1.75, Cachemire Winterhandschoenen 35 Cts, Cachenez 95 Cts, halve Hemden, Boorden, zijden Dassen en Cols, Bretels en verder alles tot eene Heeren-Garderobe benoodigd.

Alle Kleedingstukken kunnen desverkiezende aangemeten worden zonder verhooging van prijs.

UITRUSTINGEN VOOR OOST- EN WEST-INDIE WORDEN BINNEN WEINIGE DAGEN IN GEREEDHEID GEBRAGT.

Allen die iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan of goederen onder zich mogten hebben betreffende den boedel van DIRK DORSMAN, in leven *Schilder*, gewoond hebbende te *Leyden* en aldaar op den 28sten October 1859 overleden, worden verzocht daarvan vóór den 1sten December 1859 **opgave, betaling of afgifte** te doen ten Kantore van den Notaris A. VAN LEEUWEN, te *Leyden*.

Men verlangt alhier ten spoedigste iemand van de P. G., om tijdelijk als **Linnenmeid** dienst te doen. Adres Wijk 1. N°. 316.

VOOR ELK DIE DEN BIJBEL HOOGSCHAT

bij den Boekhandel verkrijgbaar:

F. BUNGENER,

ROME EN DE BIJBEL,

Handboek der punten van verschil tusschen de Roomsch-Catholieke en Protestantsche geloofsbelijdenis. Vertaald door C. S. ADAMA v. SCHELTEMA. 1 dl. kl. 8° (bijna 600 pag.) *f* 1.75, geb. *f* 2.20.

Deze Hollandsche uitgaaf is met Aanteekeningen van den Heer BUNGENER zelven verrijkt, welke in den Franschen oorspronkelijken druk niet voorkomen.

DE BRECK & SMITS' ALGEMEEN ADRESBOEK VAN DE STAD LEYDEN.

De tweede jaargang van dit adresboek is ter perse, om, zoo spoedig eene naauwkeurige bewerking dat toelaat, te verschijnen. Dagelijks van 10—1 uur liggen de proefdrukken ten kantore der drukkers ter inzage. Moge ieder, die behulpzaam kan en wil wezen, om tot eene gewenschte volkomenheid van dit adresboek te geraken, zoo welwillend zijn, om ten spoedigste op te geven, wat er te verbeteren, te veranderen en toe te voegen is.

AGENTEN EN DEPOTHOUDERS,

commissionairs, magazijnhouders, modewerksters, winkeliers, logement- en koffijhuishouders, boekhandelaars, kooplieden, fabriekanten enz., die hunne conditiën, prijscouranten, adreskaarten of berigten, ter daarvoor bestemder plaatse, volledig wenschen opgenomen te zien, in den vorm van advertentiën, gelieven die ten spoedigste bij de drukkers in te zenden.

ADVERTENTIEBLAD

VAN

VERKOOPINGEN EN AANBESTEDINGEN.

De aandacht van een ieder wordt bijzonder op dit Blad gevestigd. Het bevat de aankondigingen van **openbare verkoopingen** van Heeren- en Winkelhuizen, Landgoederen, Buitenplaatsen, Bouwmanswoningen, Schepen, Effecten, Meubels, Sieraden, Boomen en Plantgewassen uit het geheele Rijk, Provincie'sgewijze en alphabetisch op de Steden gerangschikt; — **onderhandsche aanbiedingen** en **aanvragen** in *koop* en *huur* van Heeren- en Winkelhuizen, Landgoederen, Buitenplaatsen, Fabriek- en Winkelzaken; — **aanbiedingen** en **aanvragen** van Geld op Hypotheek voor Huizen en Landerijen; — **aanvragen** en **aanbiedingen** van Notaris-Klerken en **aanbestedingen** van allerlei aard.

De uiterst billijke prijs van het *Advertentieblad* stelt ieder in de gelegenheid zich hetzelve aan te schaffen. Men kan zich abonneren van den eersten van iedere maand, per 3 maanden à *f* 1.50 of per jaar, bij vooruitbetaling à *f* 4.—. Men vindt het *Advertentieblad* in de Wachtkamers der Stations, op de voornaamste Stoombooten en op de meeste publieke plaatsen. Koffijhuis-, Societeit- en Logementhouders, die zich nog niet van abonnementen voorzien hebben, zullen er hun voordeel in vinden zich dit blad aan te schaffen.

De prijs der Advertentiën is 10 Cents per regel.

Abonnementen en Advertentiën worden aangenomen bij HH. Boekhandelaars en Postdirecteuren, alsook bij den Uitgever T. C. B. TEN HAGEN.

Heeren Notarissen, die hunne abonnementen regtstreeks aan den Uitgever opgeven, ontvangen ook geregeld de officiëele Prijs-Courant voor de Successie.

Bij GEBROEDERS VAN DER HOEK, Boekhandelaren alhier, ziet heden het licht:

G. BIPPART,

HANDLEIDING DER GRIEKSCHE GEOGRAPHIE, ANTIQUITEITEN EN MYTHOLOGIE,

bewerkt door Dr. W. A. SCHEURLEER, 1 deel 8° *f* 3.85.

Vroeger verscheen:

Prof. G. J. VERDAM, Handl. bij de beoefening der sphaerische Trigonometrie met betrekking tot hare toepassing op de mathem. geogr. en sphaerische astronomie. *Tweede druk.* *f* 3.30.

Prof. G. J. VERDAM, Summarium der Goniometrie en der regtl. Trigonometrie. *Derde druk. In linnen band.* *f* 4.30.

Prof. G. J. VERDAM, Summarium der sphaerische Trigonometrie. *f* 1.—

Prof. C. J. VAN ASSEN, Lineamenta extrema Juris privati Justinianei, secundum textum Institutionum. *f* 2.85.

Prof. C. J. VAN ASSEN, Leiddraad voor het collegie over het burgerl. wetboek, verkorte en herz. uitgave. *f* 2.40.

Prof. PEERLKAMP, Summarium veteris historiae, ed. altera. *f* 1.25.

W. A. SCHEURLEER, disputatio de Demetrio Magnete. *f* 1.50.

Prof. VAN VOORST, beknopt zamenstel der Christelijke beschouwende Godgeleerdheid. *f* 4.50.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG 16 November.

			Laagst. koers	Hoogst. koers	Gebleven
NEDERLAND Werkelijke Schuld . . .	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$63\frac{7}{16}$	—	—
Dito Certificaten	» 3	»	$75\frac{3}{8}$	$75\frac{1}{2}$	—
Dito dito	» 4	»	$96\frac{15}{16}$	97	—
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»	$126\frac{3}{8}$	—	—
O. I. Leening	» 4	»	$96\frac{1}{2}$	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	78	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
BELGIE, ...	» $2\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»	$51\frac{3}{8}$	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» $1\frac{1}{2}$	»	$32\frac{1}{8}$	$32\frac{1}{4}$	$32\frac{1}{4}$
Dito Obligatiën	» 3		—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$41\frac{5}{8}$	$41\frac{7}{8}$	$41\frac{13}{16}$
Bewijzen Coupons			—	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	$43\frac{5}{16}$	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	$103\frac{5}{8}$	$103\frac{3}{4}$	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	$101\frac{7}{8}$	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833 . . .	» 5	»	$84\frac{15}{16}$	85	—
Dito 1840	» 4	»	$80\frac{3}{8}$	$80\frac{5}{8}$	$80\frac{5}{8}$
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4	»	$80\frac{3}{8}$	$80\frac{5}{8}$	$80\frac{5}{8}$
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	$61\frac{1}{4}$	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	$62\frac{1}{4}$	$61\frac{7}{8}$	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	*f*	157	—	—
Dito Obligatiën	» 4	pCt.	$77\frac{7}{8}$	$78\frac{1}{16}$	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$	»	$101\frac{1}{2}$	$101\frac{3}{8}$	—
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	» 5	»	—	—	—
Dito	» 4	»	—	—	—
Dito Metall.	» 5	»	$53\frac{11}{16}$	$53\frac{13}{16}$	$53\frac{3}{4}$
Dito Nieuwe	» 5	»	$73\frac{1}{2}$	$73\frac{5}{8}$	—
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$	»	$28\frac{5}{8}$	$28\frac{3}{4}$	—
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5	»	$99\frac{1}{2}$	—	—
SARDINIE, ...	» 5	»	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu .	» 5	»	$26\frac{3}{8}$	$26\frac{1}{2}$	—
GRENADA, Obligatiën	» $3\frac{1}{2}$	»	$14\frac{11}{16}$	$14\frac{3}{4}$	—
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3	»	$20\frac{3}{4}$	$20\frac{13}{16}$	—
N.-AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Grieken $3\frac{3}{16}$.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie $3\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 3.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.60 à 9.70.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.